

ด่วนที่สุด

ที่ นท ๐๘๐๔.๕/๒๗๖๗

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๖๐๐

๙ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดค่าใช้เขตทางหลวงท้องถิ่น พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. ร่างกฎกระทรวงกำหนดค่าใช้เขตทางหลวงท้องถิ่น พ.ศ.	จำนวน ๑ ฉบับ
	๒. รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย	จำนวน ๑ ฉบับ
	๓. สรุปสาระสำคัญของร่างกฎกระทรวงกำหนดค่าใช้เขตทางหลวงท้องถิ่น พ.ศ.	จำนวน ๑ ฉบับ
	๔. รายการสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น	จำนวน ๑ ฉบับ
	๕. หลักฐานการรับฟังความคิดเห็น	จำนวน ๑ ฉบับ
	๖. หลักฐานการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย	จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกระทรวงมหาดไทยขอเสนอเรื่องร่างกฎกระทรวงกำหนดค่าใช้เขตทางหลวงท้องถิ่น พ.ศ. มาเพื่อให้คณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติฯ ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๔ (๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

ด้วยพระราชบัญญัติฯ ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๔ การเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีให้เสนอได้ เฉพาะเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

๒.๑ สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๘๐๓/ว ๘๘ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๖ แจ้งมติที่ประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เรื่อง การเร่งรัดออกกฎหมายหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยมีมติมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยเร่งรัดออกกฎหมายหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ แต่ในกรณีที่หน่วยงานได้ดำเนินการให้แล้วเสร็จหรือครบถ้วนไม่ทันกำหนดวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๖ ให้พิจารณาดำเนินการเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อขอขยายระยะเวลาตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ออกไปอีกหนึ่งปี ทั้งนี้ โดยให้ระบุเหตุผลความจำเป็นของการขยายระยะเวลาดังกล่าวประกอบด้วย

๒.๒ กระทรวงมหาดไทยได้ขอขยายระยะเวลาการออกกฎหมายมาตรา ๒๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ต่อคณะรัฐมนตรีออกไปอีก ๑ ปีตั้งแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๖ และสำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือถึงกระทรวงมหาดไทยแจ้งว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เห็นชอบให้ขยายระยะเวลาในการออกกฎหมายลำดับรอง (ร่างกฎหมายระหว่างกำหนดค่าใช้เขตทางหลวงท้องถิ่น พ.ศ.) ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ออกไปอีก ๑ ปี ตั้งแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

๒.๓ กระทรวงมหาดไทยแจ้งว่า สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งว่า ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗ คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า ในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ (เรื่อง การเร่งรัดออกกฎหมายหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒) เห็นชอบแนวทางการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยเร่งรัดออกกฎหมายหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งต่อมาหน่วยงานต่าง ๆ ได้เสนอขอขยายระยะเวลาดำเนินการตามบทบัญญัติดังกล่าว บัดนี้ จะครบกำหนดการขยายระยะเวลาการดำเนินการ โดยเฉพาะกฎหมายหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะต้องออกตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมายที่จะครบกำหนดในวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการออกกฎหมายหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย และประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและตรงตามเจตนารมณ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว คณะรัฐมนตรีจึงมีมติให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดการดำเนินการดังกล่าวให้มีผลบังคับใช้ก่อนวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗

๓. สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

๓.๑ เนื่องจากกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) จัดทำร่างกฎหมายระหว่างกำหนดค่าใช้เขตทางหลวงท้องถิ่น พ.ศ. แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการพิจารณาความเหมาะสมในการกำหนดอัตราค่าใช้เขตทางหลวงท้องถิ่น อีกทั้งจะต้องรวบรวมความคิดเห็นและข้อมูลจากผู้มีสิทธิหรือหน้าที่หรือได้รับผลกระทบที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวอย่างรอบด้าน เพื่อกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้เหมาะสมต่อสภาพภารณ์ในปัจจุบัน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเร่งรัดออกกฎหมายหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการตรวจพิเคราะห์บทบัญญัติของกฎหมายและตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาเสนอกฎ

๓.๒ มาตรา ๕ (๓) มาตรา ๕๗ วรรคสอง และมาตรา ๔๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจออกกฎหมายระหว่างกำหนดค่าใช้เขตทางหลวงท้องถิ่น กรณีผู้ใดได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงท้องถิ่นให้สร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวงท้องถิ่น หรือปักเสา พาดสาย วางท่อ หรือกระทำการใด ๆ ในเขตทางหลวงท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องออกกฎหมายระหว่างนี้

๔. สาระสำคัญของร่างกฎหมาย

สาระสำคัญของร่างกฎหมายระหว่างกำหนดค่าใช้เขตทางหลวงท้องถิ่น พ.ศ.

๔.๑ ผู้ประสงค์จะใช้เขตทางหลวงท้องถิ่นที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ ให้ยื่นแบบขออนุญาตต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น และเมื่อได้รับอนุญาตให้ใช้เขตทางหลวงท้องถิ่นแล้วให้ชำระค่าใช้เขตทางหลวงท้องถิ่น ณ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีใช้เพื่อกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะ ซึ่งเป็นการใช้ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนโดยทั่วไป ซึ่งประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้บริการได้โดยไม่ถูกเรียกเก็บเงินค่าใช้บริการ ให้ชำระค่าใช้เขตทางหลวงท้องถิ่นในอัตรา ๕๐๐ บาท ต่อการอนุญาตแต่ละครั้ง

(๒) กรณีใช้เพื่อกิจกรรมเพื่อให้บริการสาธารณะขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นการใช้เพื่อให้บริการสาธารณะขั้นพื้นฐาน โดยประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้บริการได้และถูกเรียกเก็บเงินค่าใช้บริการ ดังนี้

(ก) กิจกรรมของหน่วยงานของรัฐที่ให้บริการสาธารณะอันเป็นประโยชน์แก่งานทางให้ชำระค่าใช้เขตทางหลวงท้องถิ่น ในอัตรา ๕๐๐ บาท ต่อการอนุญาตแต่ละครั้ง

(ข) กิจกรรมของผู้ได้รับอนุญาตใช้เขตทางหลวงท้องถิ่นอื่นนอกจาก (ก) ให้ชำระค่าใช้เขตทางหลวงท้องถิ่นเป็นรายปี ในอัตราเท่าที่หนึ่งของอัตราที่กำหนดท้ายกฎหมายนี้

(๓) กรณีใช้เพื่อกิจกรรมเพื่อมุ่งหวังประโยชน์ทางธุรกิจ ซึ่งเป็นการใช้เพื่อแสวงหากำไร หรืออื้อประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ได้รับอนุญาตใช้เขตทางหลวงท้องถิ่น ให้ชำระค่าใช้เขตทางหลวงท้องถิ่นเป็นรายปี ในอัตราที่กำหนดท้ายกฎหมายนี้

กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะหรือจัดทำกิจกรรมเพื่อให้บริการสาธารณะขั้นพื้นฐานภายในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งอื่นให้ได้รับการยกเว้นค่าใช้เขตทางหลวงท้องถิ่น

๔.๒ การคำนวนพื้นที่หรือความยาวเพื่อชำระค่าใช้เขตทางหลวงท้องถิ่น ให้คำนวนพื้นที่หรือความยาวตามความเป็นจริง โดยเศษของพื้นที่ไม่ถึงหนึ่งตารางเมตร ให้คิดเป็นหนึ่งตารางเมตร และเศษของความยาวไม่ถึงหนึ่งกิโลเมตร ให้คิดเป็นหนึ่งกิโลเมตร

๔.๓ บรรดาค่าใช้เขตทางหลวงท้องถิ่นตามกฎหมายนี้ให้เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยื่นคำขออนุญาต

๔.๔ การชำระค่าใช้เขตทางหลวงท้องถิ่นเป็นรายปี ในปีแรก ให้ชำระภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอนุญาตใช้เขตทางหลวงท้องถิ่น สำหรับในปีต่อไป ให้ชำระไม่เกินวันครบกำหนดรอบปีนับแต่วันที่ได้รับอนุญาต

๔.๕ กรณีผู้ได้รับอนุญาตใช้เขตทางหลวงท้องถิ่นเป็นรายก่อนวันที่กฎหมายนี้ใช้บังคับ ชำระค่าใช้เขตทางหลวงท้องถิ่นตามอัตราที่กำหนดในกฎหมายนี้ สำหรับการชำระค่าใช้เขตทางหลวงท้องถิ่นในรอบปีถัดไปภายหลังที่กฎหมายนี้ใช้บังคับ โดยในปีแรก ให้ชำระภายในสามสิบวันนับแต่วันครบรอบปีของวันได้รับอนุญาตใช้เขตทางหลวงท้องถิ่น สำหรับในรอบปีต่อไปการชำระค่าใช้เขตทางหลวงท้องถิ่นให้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

๔.๑ กฎหมายนี้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระอะไรแก่ครัวบ้าง

- มีบทบัญญัติในการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของประชาชน และก่อให้เกิดหน้าที่แก่ประชาชน ภาคเอกชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นผู้ปักเสา พادสาย วางท่อ ที่รุกล้ำเข้ามาในเขตพื้นที่ทางหลวงท้องถิน โดยประสงค์จะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บค่าใช้เขตทางหลวงท้องถิน ผู้ใช้ทางหลวงท้องถินเพื่อมุ่งหวังประโยชน์ทางธุรกิจ

- เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถินที่มีหน้าที่ในการจัดเก็บค่าใช้เขตทางหลวงท้องถิน

๔.๒ มีมาตรการป้องกัน แก้ไข คุ้มครอง หรือเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบอย่างไร

- กำหนดระยะเวลาให้กฎกระทรวงมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๘ เป็นต้นไป เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีเวลาในการเตรียมความพร้อมเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

- กำหนดให้การใช้เขตทางหลวงเพื่อกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะ อันมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนโดยทั่วไป ซึ่งประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้บริการได้โดยไม่ถูกเรียกเก็บเงินค่าใช้บริการ ให้สำ率ค่าใช้เขตทางหลวงในอัตรา ๕๐๐ บาท ต่อการอนุญาตแต่ละครั้ง

๔.๓ กฎหมายนี้จำกัดให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร

- กฎกระทรวงนี้จะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถินสามารถจัดเก็บค่าใช้เขตทางหลวงให้มีประสิทธิภาพและเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถินมีงบประมาณเพียงพอ ในการจัดการควบคุมดูแลทางหลวงท้องถินอย่างเคร่งครัด

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

- ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๒ ได้กำหนดประชุมเพื่อตรวจพิจารณาร่างกฎหมายดังกล่าว ในวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๗ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุมสำนักกฎหมาย ชั้น ๖ อาคารสำนักงานสุธรรณ กระทรวงมหาดไทย ซึ่งที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบตามร่างกฎหมายฯ กำหนดค่าใช้เขตทางหลวงท้องถิน พ.ศ. ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเสนอและให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแก้ไขร่างกฎหมายฯ ตามความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ของกระทรวงมหาดไทย ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป โดยมีความเห็นและข้อสังเกตโดยสรุปได้ดังนี้

(๑) ร่างกฎหมายฯ กำหนดค่าใช้เขตทางหลวงท้องถิน พ.ศ. ใช้เฉพาะเขตทางหลวงท้องถินประเภทเดียว จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดคำนิยาม “เขตทางหลวง” ในข้อ ๒ และให้เปลี่ยนถ้อยคำในเนื้อหาของร่างฯ จาก “เขตทางหลวง” เป็น “เขตทางหลวงท้องถิน”

(๒) ให้พิจารณาการยืนคำขออนุญาตและการชำระค่าธรรมเนียมโดยกำหนดให้ยื่นแบบต่อบุคคลใดและสถานที่ใด เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการบังคับใช้กฎหมายของประชาชน โดยเพิ่มข้อความในข้อ ๔ ดังต่อไปนี้

“ข้อ ๔ ผู้ประ伤คจะใช้เขตทางหลวงท้องถิ่นที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ ให้ยื่นแบบขออนุญาตต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น และเมื่อได้รับอนุญาตให้ใช้เขตทางหลวงท้องถิ่นแล้ว ให้ชำระค่าใช้เขตทางหลวงท้องถิ่น ณ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว ดังต่อไปนี้ ...”

(๓) ให้แก้ไขความว่า “บรรดาค่าใช้เขตทางหลวงตามกฎหมายที่เป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่น” เป็น “บรรดาค่าใช้เขตทางหลวงท้องถิ่นตามกฎหมายที่เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยื่นคำขออนุญาต” เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าค่าใช้เขตทางหลวงตามกฎหมายที่เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยื่นคำขออนุญาต

(๔) ข้อ ๔ และข้อ ๘ เป็นเรื่องของการชำระค่าใช้เขตทางหลวงรายปีเช่นเดียวกัน จึงควรกำหนดให้อยู่ในข้อเดียวกัน

(๕) เนื่องจากกฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับกับหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชนต่าง ๆ และประชาชนทั่วไป จึงควรรับฟังความคิดเห็นผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนอย่างรอบด้าน ทั้งหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชนต่าง ๆ รวมถึงประชาชนที่เกี่ยวข้องด้วย

(๖) การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการใช้เขตทางหลวงท้องถิ่นเสนอแนะอัตราค่าธรรมเนียมที่ไม่เหมาะสมกับประชาชน เนื่องจากการใช้เขตทางหลวงแผ่นดินและเขตทางหลวงท้องถิ่นมีพื้นที่และปริมาณการจราจรที่แตกต่างกัน ขอให้บทวนอัตราค่าธรรมเนียมให้มีความเหมาะสม ทุกมิติและรอบด้าน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับประชาชน

(๗) กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าของพื้นที่ประสังคจะใช้พื้นที่ตามกฎหมายที่จัดตั้งขออนุญาตและเสียค่าธรรมเนียมหรือไม่ ควรเขียนยกเว้นให้ชัดเจนในร่างกฎหมายฯ

๔. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๔.๑ พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๒๒ วรรคสอง กำหนดว่า กฎหมายที่มิใช่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้ต้องมีการออกกฎหมาย หรือกำหนดให้รัฐต้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อที่ประชาชนจะสามารถปฏิบัติตามกฎหมาย หรือได้รับสิทธิประโยชน์จากกฎหมายนั้นได้ หากมิได้มีการออกกฎหมายดังกล่าว หรือยังมิได้ดำเนินการนั้นภายในระยะเวลาสองปีนับแต่วันที่กฎหมายนั้นมีผลใช้บังคับ และบทบัญญัตินี้เรื่องนั้น ก่อภาระหรือเป็นผลร้ายต่อประชาชน ให้บทบัญญัติดังกล่าวเป็นอันสิ้นผลบังคับ แต่ในกรณีที่บทบัญญัตินี้เรื่องนั้น ให้สิทธิประโยชน์แก่ประชาชนให้บทบัญญัติดังกล่าวมีผลบังคับได้โดยไม่ต้องมีกฎหมายหรือดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้ ระยะเวลาสองปีดังกล่าวคณารัฐมนตรีจะมีมติขยายออกไปอีกได้แต่ไม่เกินหนึ่งปี และต้องมีมติก่อนที่จะครบกำหนดเวลาสองปีดังกล่าว

มาตรา ๓๙ กำหนดว่า ในวาระเริ่มแรก (๑) ระยะเวลาสองปีตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง สำหรับกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้นับแต่มื่อพ้นกำหนดสองปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

๔.๒ พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น และให้มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานทางหลวง กับออกกฎหมายเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดอัตราความเร็วของยานพาหนะ

(๒) จัดทำ ปัก ติดตั้งป้ายจราจร เครื่องหมายจราจร เครื่องหมายสัญญาณหรือสัญญาณอย่างอื่น ขีดเส้น เขียนข้อความ หรือเครื่องหมายอื่นใดสำหรับการจราจรบนทางหลวง

(๓) กำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนี้ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๔๗ ห้ามมิให้ผู้ได้สร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวง หรือรุกล้ำเข้าไปในเขตทางหลวง เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะกำหนดเงื่อนไขอย่างเดียวกัน รวมทั้งมีอำนาจกำหนดมาตรการในการจัดการเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม การป้องกันอุบัติภัย และการติดขัดของการจราจรด้วย

ผู้ได้รับอนุญาตตามวรรคหนึ่งต้องชำระค่าใช้เขตทางหลวงตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๘ ผู้ใดมีความจำเป็นต้องปักเสา พาดสาย วางท่อ หรือกระทำการใด ๆ ในเขตทางหลวงจะต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง เสียก่อน

ในการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะกำหนดเงื่อนไขอย่างเดียวกัน และผู้ได้รับอนุญาตต้องชำระค่าใช้เขตทางหลวงตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

๔.๓ คณะกรรมการ

(๑) คณะกรรมการได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เห็นชอบแนวทางการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอและมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานเร่งรัดออกกฎหมายหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ แต่ในกรณีที่หน่วยงานใดอาจดำเนินการให้แล้วเสร็จหรือครบถ้วนไม่ทันกำหนดวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๖ ให้พิจารณาดำเนินการเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการเพื่อขอขยายระยะเวลาตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ออกไปอีก ๑ ปี ทั้งนี้ โดยให้ระบุเหตุผลความจำเป็นของการขอขยายระยะเวลาดังกล่าวประกอบด้วย

(๒) กระทรวงมหาดไทยได้ขอขยายระยะเวลาการออกกฎหมายตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ต่อคณะกรรมการรัฐสภาออกไปอีก ๑ ปี ตั้งแต่วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๖ และสำนักเลขานุการคณะกรรมการได้มีหนังสือถึงกระทรวงมหาดไทยแจ้งว่า คณะกรรมการได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เห็นชอบให้ขยายระยะเวลาในการออกกฎหมายลำดับรอง (ร่างกฎหมายที่จัดทำร่างกฎหมายและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ.) ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ออกไปอีก ๑ ปี ตั้งแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

(๓) คณะกรรมการได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗ สืบเนื่องจากมติคณะกรรมการได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ (เรื่อง การเร่งรัดออกกฎหมายหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒) เห็นชอบแนวทางการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย /และประเมิน...

และประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ จะครบกำหนดการขยายระยะเวลาการดำเนินการดังกล่าว โดยเฉพาะกฎหมายหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะต้องออกตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่จะครบกำหนดในวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการออกกฎหมายหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๒๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัตินี้ลักษณะการจัดทำร่างกฎหมายและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและตรงตามเจตนากรมนั้นแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว คณะกรรมการจึงมีมติให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดการดำเนินการดังกล่าวให้มีผลบังคับใช้ก่อนวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗

๙. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

มาตรา ๕ (๓) มาตรา ๔๗ วรรคสอง และมาตรา ๔๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจออกกฎหมายที่จะกำหนดค่าใช้เขตทางหลวงท้องถิ่น ซึ่งมีลักษณะเป็นการกำหนดอัตราค่าใช้เขตทางหลวงท้องถิ่น กรณีผู้ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงท้องถิ่น หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงท้องถิ่น ให้สร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวงท้องถิ่น หรือปักเสา พาดสาย วางท่อ หรือกระทำการใด ๆ ในเขตทางหลวงท้องถิ่น ประกอบกับร่างกฎหมายที่จะกำหนดค่าใช้เขตทางหลวงท้องถิ่น กรณีผู้ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงท้องถิ่น ให้สร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวงท้องถิ่น หรือปักเสา พาดสาย วางท่อ หรือกระทำการใด ๆ ในเขตทางหลวงท้องถิ่นเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย จึงเสนอให้คณะกรรมการจัดทำร่างกฎหมายเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นชอบร่างกฎหมายนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการของคณะกรรมการจัดทำร่างกฎหมายเพื่อปรับปรุงแก้ไข

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุทิน ชาญวีรกูล)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
โทร/โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๕๐๓๖
อีเมลล์: saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน นางสาวกนกวรรณ โทร. ๐๖๓-๒๒๔-๒๕๖๖